

Sprawa T-282/02

Cementbouw Handel & Industrie BV przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich

Konkurencja — Kontrola koncentracji przedsiębiorstw — Artykuły 2, 3 i 8
rozporządzenia (EWG) nr 4064/89 — Pojęcie koncentracji — Stworzenie pozycji
dominującej — Zezwolenie obwarowane dotrzymaniem pewnych zobowiązań —
Zasada proporcjonalności

Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (czwarta izba w składzie powiększonym)
z dnia 23 lutego 2006 r. II - 331

Streszczenie wyroku

1. *Konkurencja — Koncentracje — Pojęcie*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 3; komunikat Komisji 98/C 66/02, pkt 19)
2. *Konkurencja — Koncentracje — Pojęcie*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 3 ust. 2)

3. *Konkurencja — Koncentracje — Przejęcie wspólnej, pośredniej kontroli nad wspólnym przedsiębiorstwem*
(rozporządzenie nr 4064/89, art. 3 ust. 1 lit. b) i art. 3 ust. 4 lit. b))
4. *Prawo wspólnotowe — Zasady — Ochrona uzasadnionych oczekiwań — Przestanki*
5. *Konkurencja — Koncentracje — Pojęcie*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 3)
6. *Konkurencja — Koncentracje — Istnienie — Koncentracja objęta wyłączną kompetencją Komisji — Przestanki*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 3)
7. *Konkurencja — Koncentracje — Koncentracja o wymiarze wspólnotowym — Kryteria oceny*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 1 i 5)
8. *Konkurencja — Koncentracje — Badanie przez Komisję*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 6)
9. *Konkurencja — Koncentracje — Koncentracja wynikająca z wielu czynności prawnych mających charakter jednostkowy ze względu na ich współzależność*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89)
10. *Konkurencja — Koncentracje — Ocena zgodności ze wspólnym rynkiem — Stworzenie lub umocnienie pozycji dominującej*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 2 ust. 2 i art. 3)
11. *Konkurencja — Koncentracje — Badanie przez Komisję — Ocena natury ekonomicznej*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 2)
12. *Konkurencja — Pozycja dominująca — Istnienie — Bariery wejścia na rynek*
(art. 82 WE)

13. *Konkurencja — Pozycja dominująca — Istnienie — Wpływ siły nabywczej klientów na dostawę*
(art. 82 WE)
14. *Konkurencja — Koncentracje — Ocena zgodności ze wspólnym rynkiem — Stworzenie lub umocnienie pozycji dominującej*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89)
15. *Konkurencja — Koncentracje — Badanie przez Komisję — Zobowiązania danych przedsiębiorstw mogące spowodować uznanie zgłoszonej koncentracji za zgodną ze wspólnym rynkiem*
(rozporządzenie Rady nr 4064/89, art. 2 ust. 2 i art. 8 ust. 2)

1. Z art. 3 rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw, zatytułowanego „Definicja koncentracji” wynika, że koncentracja dochodzi zwłaszcza do skutku w drodze przejścia kontroli nad jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami przez jedno przedsiębiorstwo lub przez dwa, lub kilka przedsiębiorstw działających łącznie, przy czym bez względu na formę przejścia kontroli i z uwzględnieniem okoliczności faktycznych i prawnych każdego przypadku przejęcie kontroli musi umożliwiać wywieranie decydującego wpływu na przejęte przedsiębiorstwo i wynikać z praw, umów lub innych środków.

kontrola ma miejsce wtedy, gdy dwa lub kilka przedsiębiorstw, lub osób może wpływać w decydujący sposób na inne przedsiębiorstwo, tj. może blokować decyzje, które określają strategię handlową przedsiębiorstwa. W tym sensie wspólna kontrola charakteryzuje się możliwością wystąpienia sytuacji impasu wskutek tego, że dwa — lub więcej — przedsiębiorstwa posiadają uprawnienia umożliwiające odrzucenie proponowanych decyzji strategicznych. Wynika więc z tego, że ci udziałowcy muszą dojść wspólnie do porozumienia przy określaniu strategii handlowej wspólnego przedsiębiorstwa.

Zgodnie z pkt 19 komunikatu Komisji w sprawie pojęcia koncentracji w rozumieniu rozporządzenia nr 4064/89 wspólna

Wprawdzie o istnieniu decydującego wpływu w rozumieniu art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 4064/89 nie decyduje to, czy jest on rzeczywiście wywierany, jednak istnienie kontroli w rozumieniu

art. 3 rozporządzenia zakłada, że możliwość wywierania tego wpływu musi być realna.

(por. pkt 41, 42, 58)

2. Fakt, że wspólne przedsiębiorstwo może wykonywać wszystkie funkcje przedsiębiorstwa i zatem z funkcjonalnego punktu widzenia może być gospodarczo samodzielne, nie oznacza, że jest ono samodzielne przy podejmowaniu strategicznych decyzji. Przeciwny wniosek prowadziłby do sytuacji, w której nigdy nie byłoby wspólnej kontroli nad „wspólnym przedsiębiorstwem”, jeśli jest ono samodzielne pod względem gospodarczym. Tymczasem warunek ustanowiony przez art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw — uzależniający uznanie utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa, tj. kontrolowanego przez dwa lub kilka przedsiębiorstw, za koncentrację — zgodnie z którym wspólne przedsiębiorstwo powinno „pełni[ć] w sposób trwały wszystkie funkcje samodzielnej jednostki gospodarczej”, świadczy o tym, że właśnie tak nie jest.

(por. pkt 62)

3. Artykuł 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw przewiduje, że kontrola może zostać przejęta „bezpośrednio lub pośrednio” przez jedną lub więcej osób, a art. 3 ust. 4 lit. b) tego rozporządzenia dopuszcza, by sprawującymi kontrolę mogły być także osoby, które chociaż nie są posiadaczami praw lub uprawnionymi z tytułu umów, mogą wykonywać prawa, które z nich wypływają.

Udziałowcy członków wspólnego przedsiębiorstwa mogą przejąć pośrednią kontrolę w rozumieniu art. 3, nawet jeśli nie mają bezpośrednio prawa głosu na walnym zgromadzeniu tego ostatniego, a przysługuje ono samym tym członkom.

W istocie, ponieważ spółki handlowe stosują się w każdym przypadku do decyzji swoich wyłącznych lub większościowych wspólników bądź wspólników, którzy sprawują wspólną kontrolę nad spółką, wynika z tego w oczywisty sposób, że w przypadku gdy spółki będące członkami wspólnego przedsiębiorstwa są bez wyjątku spółkami córkami, w których udziały mają wyłącznie lub wspólnie dwaj wspólnicy, powołanie członków organów decyzyjnych tego wspólnego przedsiębiorstwa wymaga porozumienia tych dwóch wspólników. W braku takiego porozumienia członko-

wie nie będą mogli przystąpić do powołania członków organów decyzyjnych wspólnego przedsiębiorstwa i nie będzie mogło ono funkcjonować.

musieli koniecznie uwzględnić punkt widzenia tych udziałowców.

(por. pkt 72–74)

Okoliczność, że przedstawiciele spółek matek nie mogą zasiadać w zarządzie wspólnego przedsiębiorstwa lub że mogą stanowić tylko mniejszość w radzie nadzorczej tego przedsiębiorstwa, nie wpływa na fakt, że o składzie organów decyzyjnych decydują członkowie tego przedsiębiorstwa, a za pośrednictwem tych członków — ich dwaj udziałowcy.

4. Istnienie uprawnienia do powoływania się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań uzależnione jest od łącznego spełnienia trzech przesłanek. Po pierwsze, administracja wspólnotowa musi przekazać zainteresowanemu dokładne, bezwarunkowe i zgodne zapewnienia, pochodzące z uprawnionych i wiarygodnych źródeł. Po drugie, zapewnienia te muszą być takiego rodzaju, by wzbudzały u podmiotu, do którego są skierowane, uzasadnione oczekiwanie. Po trzecie, udzielone zapewnienia muszą być zgodne z właściwymi przepisami.

(por. pkt 77)

Ponadto w przypadku składu dwóch organów decyzyjnych wspólnego przedsiębiorstwa, jeśli jego statut nie wyklucza, by wszystkie osoby zasiadające w tych organach sprawowały funkcje w organach decyzyjnych przedsiębiorstw będących członkami wspólnego przedsiębiorstwa, wspomniani przedstawiciele w ramach swoich funkcji w przedsiębiorstwach będących członkami wspólnego przedsiębiorstwa będą musieli być powoływani przez udziałowców członków tego przedsiębiorstwa, a w ramach swoich funkcji w organach decyzyjnych wspólnego przedsiębiorstwa będą

5. Podczas gdy art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw zalicza koncentrację do względnie prostych i dających się zidentyfikować zjawisk — tj. do połączeń pomiędzy dwoma lub kilkoma uprzednio niezależnymi przedsiębiorstwami — przepis zawarty w art. 3 ust. 1 lit. b) obejmuje wszystkie pozostałe sytuacje, w których jedno lub kilka przedsiębiorstw przejmuje kontrolę nad całością lub częścią jednego lub kilku

innych przedsiębiorstw. Ta ogólna i celowościowa definicja koncentracji — której rezultatem jest kontrola jednego lub kilku przedsiębiorstw — oznacza, że nieistotne jest, czy do bezpośredniego lub pośredniego przejścia tej kontroli doszło w jednym, dwóch czy kilku etapach, w drodze jednej, dwóch czy kilku transakcji, jeśli osiągnięty rezultat stanowi jedną i tę samą koncentrację.

Podobnie nie ma również znaczenia, czy strony zgłaszają Komisji w ramach koncentracji zamiar zawarcia dwóch lub kilku transakcji, czy też, że już przed dokonaniem zgłoszenia zawarły te transakcje. W każdym razie do Komisji należy ocena, czy te transakcje mają charakter jednostkowy, tak iż stanowią jedną i tę samą koncentrację w rozumieniu art. 3 rozporządzenia nr 4064/89.

Takie podejście ma na celu określenie — w zależności od okoliczności faktycznych i prawnych właściwych dla każdego konkretnego przypadku i z zamiarem poznania rzeczywistości gospodarczej leżącej u podstaw operacji — celu gospodarczego, jaki przyświeca stronom, poprzez zbadanie w sytuacji, gdy istnieje kilka transakcji odrębnych pod względem prawnym, czy dane przedsiębiorstwa byłyby gotowe do zawarcia każdej transakcji z osobna lub czy, przeciwnie, każda transakcja stanowi jedynie część jednej, bardziej złożonej operacji, bez

której nie zostałaby ona zrealizowana przez strony. Innymi słowy, w celu określenia jednostkowego charakteru omawianych transakcji należy w każdym przypadku ocenić, czy pomiędzy tymi transakcjami istnieje taka współzależność, że jedna transakcja nie zostałaby zawarta bez drugiej.

Takie podejście ma na celu, z jednej strony, zapewnienie w stosunku do przedsiębiorstw, które zgłaszają koncentrację, pewności prawa w odniesieniu do wszystkich transakcji składających się na tę operację i, z drugiej strony, umożliwienie Komisji dokonania efektywnej kontroli koncentracji, które mogą znacznie zakłócić skuteczną konkurencję na wspólnym rynku lub jego znacznej części. Te dwa cele stanowią zresztą główny cel rozporządzenia nr 4064/89.

Wynika z tego, że koncentracja w rozumieniu art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 4064/89 może dojść do skutku, nawet gdy ma miejsce wiele transakcji formalnie odrębnych pod względem prawnym, jeśli między tymi transakcjami istnieje współzależność polegająca na tym, że jedne transakcje nie mogą dojść do skutku bez innych transakcji, a jej rezultatem jest przekazanie jednemu lub kilku przedsiębiorstwom bezpośredniej

lub pośredniej kontroli gospodarczej nad działalnością jednego lub kilku innych przedsiębiorstw.

(por. pkt 103–109)

6. Artykuł 3 rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw definiuje przesłanki istnienia „koncentracji” oraz określa jedynie w sposób ogólny i praktyczny, co należy rozumieć przez „koncentrację”; nie reguluje on jednak kwestii kompetencji Komisji w zakresie koncentracji. Wśród operacji, które odpowiadają definicji zawartej w art. 3 rozporządzenia nr 4064/89, jedynie operacje o „wymiarze wspólnotowym”, zdefiniowane w art. 1 tego rozporządzenia będą należały do wyłącznej kompetencji Komisji, chyba że rozporządzenie to stanowi inaczej. W konsekwencji sam fakt, że operacja odpowiada definicji zawartej w art. 3 rozporządzenia nr 4064/89, nie wystarcza do stwierdzenia, że Komisja ma wyłączną kompetencję w odniesieniu do tej operacji. Do tego potrzebne jest ponadto, aby transakcja miała „wymiar wspólnotowy”.

(por. pkt 114)

7. Z ogólnej struktury art. 5 rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw wynika, że prawodawca wspólnotowy zamierzał określić zakres stosowania tego rozporządzenia, definiując zwłaszcza obrót uczestników koncentracji, który należy wziąć pod uwagę w celu ustalenia jej „wymiaru wspólnotowego” w rozumieniu art. 1 rozporządzenia nr 4064/89. Zatem z art. 5 ust. 2 tego rozporządzenia wynika, że przy nabyciu części przedsiębiorstwa należy wziąć pod uwagę jedynie obrót związany z rzeczywiście nabytymi częściami przedsiębiorstwa w celu oceny wymiaru spornej operacji.

Ta ocena obejmuje również wykładnię art. 5 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 4064/89, tak aby, w sytuacji gdy nabycie części jednego lub kilku przedsiębiorstw następuje w drodze kilku transakcji na przestrzeni dwóch lat pomiędzy tymi samymi osobami lub przedsiębiorstwami, obrót obliczany był łącznie w odniesieniu do nabytych części. Powodem włączenia drugiego akapitu do art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89 jest zapobieżenie temu, aby te same przedsiębiorstwa lub te same osoby sztucznie dzieliły jedną operację na kilka poszczególnych, rozłożonych w czasie, etapów przeniesienia składników majątku, w celu obejścia progów ustalonych przez rozporządzenie nr

4064/89, które określają kompetencję Komisji na podstawie tego rozporządzenia.

rządzenia nr 4064/89, Komisja sprawdzi następnie, czy taka operacja ma wymiar wspólnotowy w celu ustalenia swoich kompetencji i oceny skutków operacji w dziedzinie konkurencji.

Z tego względu fakt, że art. 5 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 4064/89 pozwala Komisji na uznanie dwóch lub kilku transakcji za jedną i tę samą koncentrację w celu obliczenia obrotu danych przedsiębiorstw, tak aby nie obchodzono przepisów rozporządzenia dotyczących kompetencji Komisji, nie oznacza, że ten przepis, wbrew twierdzeniom skarżącej, pozbawia Komisję uprawnienia do określenia z góry na podstawie art. 3 tego rozporządzenia, czy kilka transakcji, które zostały jej zgłoszone, stanowi jedną i tę samą koncentrację lub czy, przeciwnie, te transakcje powinny być uznane za stanowiące kilka koncentracji.

Jeśli w wyniku przeprowadzonej przez Komisję analizy okaże się, że pomiędzy dwoma zgłoszonymi Komisji operacjami nie ma współzależności, transakcje te będą poddane osobnej ocenie. Jeśli jedna lub druga transakcja nie ma wymiaru wspólnotowego, Komisja uzna się za niewłaściwą w zakresie oceny jednej lub drugiej transakcji. Jeśli w wyniku tej analizy okaże się, że transakcje mają charakter jednostkowy, co pozwala na uznanie ich jako jednej i tej samej koncentracji na podstawie art. 3 rozpo-

(por. pkt 115–120)

8. Stanowisko, którego broni każda strona podczas dokonywania zgłoszenia koncentracji, jest subiektywne i w sposób nieunikniony odzwierciedla jej własne interesy, jednak ta okoliczność nie może prowadzić Komisji, która dąży do poznania prawdy o koncentracji, do rezygnacji z wyjaśnień stron, które pozwalają jej na identyfikację, do jakiego celu gospodarczego naprawdę dążyły te strony w momencie zawarcia spornych transakcji. Chociaż niekwestionowane wyjaśnienia jednej ze stron, która dokonała zgłoszenia, nie mogą być same w sobie decydujące, jednak Komisja musi mieć prawo do oparcia się na takich wyjaśnieniach, jeśli pozwalają jej one na potwierdzenie oceny, która jest podstawą jej analizy.

(por. pkt 147)

9. Badając łącznie z późniejszą transakcją transakcję nierozłącznie z nią związaną, która, jeśli rozpatrywać ją odrębnie, nie spełnia kryterium wymiaru wspólnotowego i która z tego względu została zbadana przez organ krajowy właściwy w sprawach konkurencji, który ją zaakceptował, Komisja nie narusza podziału kompetencji pomiędzy krajowymi a wspólnotowymi organami ochrony konkurencji ustanowionego rozporządzeniem nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw, jeśli owe dwie transakcje, z uwagi na ich jednostkowy charakter, stanowią jedną koncentrację o wymiarze wspólnotowym.

(por. pkt 158–161)

10. Dla pozycji dominującej, o której mowa w art. 2 rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw charakterystyczna jest sytuacja, w której siła gospodarcza jednego lub kilku przedsiębiorstw stwarza im możliwość stanowienia przeszkody w utrzymaniu skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez umożliwienie im działań w dużej mierze niezależnych od podmiotów z nimi konkurujących, ich klientów i wreszcie konsumentów.

W tym zakresie duże udziały w rynku są najlepszym wyznacznikiem, a stosunek pomiędzy udziałami przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstw uczestniczących w koncentracji i ich konkurentów, w szczególności tych występujących bezpośrednio po nich, stanowi ważną wskazówkę o istnieniu pozycji dominującej. Ten czynnik pozwala bowiem na ocenę zdolności konkurencyjnej konkurentów danego przedsiębiorstwa. Poza tym szczególnie wysoki udział w rynku może sam dowodzić istnienia pozycji dominującej, zwłaszcza gdy udziały innych podmiotów gospodarczych na tym rynku są o wiele mniejsze.

Podobnie ogólnie obecność konkurentów jedynie wtedy mogłaby być czynnikiem, który w danym przypadku osłabi lub ewentualnie wykluczy pozycję dominującą danej jednostki, gdyby jej konkurenci posiadali silną pozycję, która mogłaby stanowić realną przeciwwagę.

Wreszcie brak istotnej presji konkurencyjnej może także po części zostać wynioskowany ze zróżnicowanego charakteru produktów na właściwym rynku. Zróżnicowany charakter produktów oznacza bowiem, że każdy produkt nie jest idealnym substytutem innego produktu i w konsekwencji wzrost ceny jednego z nich nie prowadzi niechybnie do tego, że przedsiębiorstwo, które

dokonało tej podwyżki, traci udziały w rynku na rzecz swoich konkurentów, którzy produkują inny produkt, tak jak miałyby to miejsce w przypadku idealnych substytutów.

nie popełniono oczywistych błędów w ocenie oraz nie nadużyto władzy. W szczególności sąd wspólnotowy nie może zastąpić własną oceną gospodarczą oceny Komisji.

(por. pkt 196, 197)

(por. pkt 195, 198, 201, 212, 213)

11. Przepisy materialnoprawne rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw, a w szczególności art. 2, przyznają Komisji pewne uprawnienia dyskrecyjne, zwłaszcza jeśli chodzi o ocenę natury ekonomicznej. W konsekwencji kontrola przez sąd wspólnotowy wykonywania tych uprawnień, istotnych dla stosowania reguł w dziedzinie koncentracji, powinna być dokonana z uwzględnieniem granic swobodnego uznania, które wytyczają normy o charakterze ekonomicznym stanowiące część przepisów dotyczących koncentracji.

12. Różnorakie elementy, w szczególności gospodarczy, handlowy lub finansowy, stanowią bariery wejścia na rynek i sprawiają, że potencjalny konkurent przedsiębiorstw prowadzących już działalność na tym rynku, który również zamierza wejść na ten rynek, musi ponieść duże ryzyko i koszty, co wystarcza do zniechęcenia go do dokonania tego w rozsądnym terminie lub szczególnie utrudnia mu to wejście na rynek i w ten sposób pozbawia to przedsiębiorstwo możliwości ograniczania zachowania przedsiębiorstw już działających na tym rynku poprzez konkurowanie z nimi.

(por. pkt 219)

Wynika z tego, że kontrola przez sąd wspólnotowy złożonych ocen gospodarczych dokonywanych przez Komisję w ramach swobodnego uznania, przyznanego jej przez rozporządzenie nr 4064/89, powinna ograniczać się do sprawdzenia, czy przestrzegano przepisów proceduralnych oraz czy akt został uzasadniony, a także czy dokonano prawidłowych ustaleń faktycznych, czy

13. Siła nabywcza klientów dostawcy może zrównoważyć siłę rynkową tego dostawcy, gdy klienci mogą w rozsądnym terminie skorzystać z wiarygodnej alternatywy, jeśli dostawca postanowi podnieść ceny lub pogorszyć warunki dostawy.

W tym kontekście rozproszenie podmiotów na danym rynku oraz brak wiarygodnego, alternatywnego źródła zaopatrzenia tych podmiotów na tym rynku stanowią dwa kryteria, które niekoniecznie wystarczają dla potwierdzenia lub obalenia argumentu o istnieniu siły nabywczej klientów, która może być przeciwwagą dla siły gospodarczej dostawcy, mają duże znaczenie. Z jednej strony bowiem kryterium stopnia koncentracji rynku nabywców oznacza, że ich ograniczona liczba może pozwolić im na umocnienie ich siły negocjacyjnej względem dostawcy. Z drugiej strony kryterium istnienia wiarygodnego alternatywnego źródła zaopatrzenia pozwala na określenie, czy istnieje duże prawdopodobieństwo, że dostawca będzie musiał ograniczyć wszelką podwyżkę cen, a nawet się od niej powstrzymać.

(por. pkt 230–232)

14. Przepisy rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw nie zakazują badania ewentualnych aspektów koordynacji wertykalnej pomiędzy wspólnym przedsiębiorstwem i jednym lub drugim przedsiębiorstwem założycielskim, które wynikają z koncentracji, niemniej bez

przedwczesnego oceniania samodzielności wspólnego przedsiębiorstwa.

(por. pkt 250)

15. W ramach rozporządzenia nr 4064/89 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw Komisja może jedynie zaakceptować zobowiązania, które mogą uczynić koncentrację zgodną ze wspólnym rynkiem. Innymi słowy, zobowiązania zaproponowane przez przedsiębiorstwa muszą pozwolić Komisji na stwierdzenie, że sporna koncentracja nie stwarza lub nie umacnia pozycji dominującej w rozumieniu art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia.

Zatem, aby Komisja mogła zaakceptować takie zobowiązania w ramach decyzji wydawanej na podstawie art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89, muszą one nie tylko być proporcjonalne do problemu w zakresie konkurencji, określonego przez Komisję w decyzji, ale całkowicie go rozwiązywać.

Jednak strony, które dokonały zgłoszenia, nie muszą wcale proponować zobowiązań zmierzających wyłącznie do

przywrócenia warunków konkurencji sprzed koncentracji, aby Komisja mogła uznać operację za zgodną ze wspólnym rynkiem. Na mocy art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89 Komisja może zaakceptować wszystkie zobowiązania stron, które pozwalają jej na wydanie decyzji o zgodności koncentracji ze wspólnym rynkiem.

Wreszcie wobec zobowiązań wykraczających poza samo przywrócenie sytuacji sprzed koncentracji Komisja nie ma takiej swobody, aby je odrzucić i wydać decyzję uznającą koncentrację za niezgodną ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 4064/89 albo decyzję uznającą koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia, lecz opatrzoną jednostronnie przez nią ustalonymi warunkami mającymi na celu przywrócenie sytuacji sprzed koncentracji.

W pierwszym przypadku, tj. w przypadku wydania negatywnej decyzji, Komisja naruszyłaby przepisy art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89, które zobowiązują ją do wydania decyzji uznającej koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem, jeśli stwierdzi, że koncentracja — ewentualnie po zmianach dokonanych przez przedsiębiorstwa — spełnia kryterium określone w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia. W drugim przypadku, tj. w przypadku wydania pozytywnej decyzji związanej z warunkami zmierzającymi do dokładnego przywrócenia poprzedniej sytuacji — Komisja postąpiłaby również niezgodnie z art. 8 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 4064/89, który nie zezwala, aby Komisja uzależniła uznanie przez nią koncentracji za zgodną ze wspólnym rynkiem od warunków jednostronnie przez nią ustalonych, niezależnie od zobowiązań stron, które dokonały zgłoszenia.

(por. pkt 294, 307–311)